

Kjell Asplund, Socialstyrelsen, om Katastrofkommissionens kritik

»Vi trodde att UD:s krisledning skulle stabiliseras«

– Vi skulle ha varit mer påstridiga mot UD. Men jag kan inte annat än hålla med i den allvarliga kritiken mot oss, för det fanns brister i vår planering och analys.

II Det säger Socialstyrelsens generaldirektör Kjell Asplund om den kritik som har riktats mot Socialstyrelsen i den så kallade Katastrofkommissionens rapport.

Själv såg han nyheterna på annandagens kväll 2004 och ringde då Per Kulling, chefen för Socialstyrelsens enhet för krisberedskap (EKB).

De fick då klart för sig att UD hade krisledningsansvaret, också för hälso- och sjukvårdsfrågor, och det dröjde två dagar innan Socialstyrelsen fick uppdrag från UD.

– Ja, vi skulle ha agerat mer självständigt gentemot UD, men vi trodde att UD:s krisledning skulle stabiliseras, efter de första timmarnas kaos.

Kommissionen menar i sin rapport också att Socialstyrelsen borde ha haft ett eget bedömningsteam som tidigt kunde ha skickats till Thailand.

Inte helt rättvis bild

Bland de åtgärder som Socialstyrelsen nu har vidtagit är inrättandet av ett sådant »early assessment team« som kan komma iväg med sex timmars varsel. En annan är att Socialstyrelsen, tillsammans med Krisberedscapsmyndigheten, Stockholms läns landsting och Röda korset, ingår i en arbetsgrupp som ska se över hur frivilliginsatser ska organiseras.

– Hit ringde ju mycket hälso- och sjukvårdspersonal som ville åka.

I kommissionens rapport påtalas

»Det var svårt att värdera uppgifter som 'det ligger 100-tals skadade på sjukhus som ni inte har någon aning om',« säger Socialstyrelsens generaldirektör Kjell Asplund.

bland annat att krisberedscapsenheten (EKB) reagerade sent, samt var underbemannad.

– Där tycker jag inte att rapporten ger en helt rättvisande bild, vi var väldigt många igång på Socialstyrelsen de där dagarna och jag tänker inte anställa flera i den enheten.

Av de många tänkta scenarier som svensk krisberedskap har byggt på omfattade inget skadade svenskar utomlands. Efter tsunamin har man, tillsammans med landstingen, bland annat övat fartygsolycka i Barents hav, men också en inrikes klassiker, drivande radioaktivt moln från kärnkraftverket i Forsmark. Socialstyrelsen har också, tillsammans med Luftfartsverket, tagit fram beredskap för att snabbt bygga om flygplan till ambulansflyg.

Bland det frustrerande minns Kjell Asplund just sådana praktiska svårighe-

ter med att ordna transporter, att få fram utrustning och »strul« med SAS och med Luftfartsverket.

– Det var också svårt att få fram bra kvalitet på informationen, det var svårt att värdera uppgifter som »det ligger 100-tals skadade på sjukhus som ni inte har någon aning om«.

Massmedietrycket var »oerhört« och Socialstyrelsens dittillsvarande modell att låta den som kan en fråga bäst svara, istället för att ha en presstalesman, visade sig ohållbar.

Uptagen med att reparera brister

Kjell Asplund vill gärna framhålla att det också fanns sådant som fungerade bra.

– Som mottagandet på de svenska sjukhusen, i det stora hela var det också väldigt hög kvalitet på sjukhusvård under hemtransporterna.

Likt så många andra är nu Socialstyrelsen upptagen av att reparera sina påtalade brister. I kommissionens rapport föreslås bland annat att ett av storlandstingen väljs ut som krisansvarigt.

– Men så finns också en nyinrättad krisorganisation på regeringskansliet och försvarsberedningens förslag och vi måste nog gå till regeringskansliet för kompletterande instruktioner.

Ja för tillfället råder knappast brist på åtgärder för bättre krisberedskap, samtidigt som framtiden aldrig kan förutsägas exakt.

Nu är mycket av krisplaneringen inriktad på pandemi, men det troligaste är att det ändå är något helt oväntat som inträffar.

MarieLouise Samuelsson
frilansjournalist

Nytt pensionsavtal för landstingsanställda läkare

I förra veckan kom bland annat Läkarförbundet överens med Sveriges kommuner och landsting om ett nytt pensionsavtal.

II – Ett flexibelt system som fungerar för alla generationer.

Så betecknar Åsa Forsberg, förbundsjurist och Läkarförbundets representant i Offentliganställdas förhand-

lingsråd, det nya pensionsavtalet.

Åsa Forsberg säger att avtalet är bra för dem som är äldre och snart går i pension, eftersom det finns garantiregler som innebär att beräkningar inför pensionen kan göras från både det gamla och nya systemet för bästa möjliga resultat.

– Det är också positivt för de yngre. Avsättningsnivån är 4,5 procent plus en

förmånsbestämd del, säger Åsa Forsberg.

I det nya avtalet ingår också en möjlighet att via enskild överenskommelse gå ner på deltidspension de sista åren av yrkeslivet.

Det nya avtalet början gälla vid årsskiftet.

Sara Gunnarsdotter